

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Égész évre	120	dinár
Félévre	60	dinár
Hegyedévre	30	dinár
Égy hónapra	10	dinár

Egyes szám ára fél dinár

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Feladvó szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Obiljeva (Zapolya) utca 1.
Szerkesztőség telefonszáma 381
Kiadóhivatal telefonszáma 21
MEGJELENIK MINDENNAP, HÉTFŐ ÉS
ÜNNEPÉK UTANI NAPOK KIVÉTELEVEL

Veliki Beeskerek, 1922.

LII. évfolyam. 44. szám.

Szombat, febr. 25.

Ófelsége Bukarestben.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, febr. 23.

Bukarestből jelentik: Alekszander király ófelsége, akit Ferdinánd román király — mint tegnap megirtuk — a kilencedik vadászvezred parancsnokává nevezett ki, tegnap ellátogatott ezredé laktanyájába. A király ez alkalommal az ezred zászlaja részére Karagyorgye-essillagot adott át a tisztikarnak.

Büntetik a valuta-spekulációt.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, febr. 23.

A francia frankot a beogradi tőzsdén február 21-én 5 ponttal magasabban dobták mint előző napon. Ezen hirtelen árfelszökkenés miatt a pénzügyminiszter vizsgálatot indított, melynek során kintint, hogy aznap a tőzsdén mindössze két kötés történt frankban. Az egyik kötés tizezer, a másik három ezer frankra szólt. Mind a két esetben a Comercial Bank fiókja volt a vevő. A tizezer frankos tételt a Srpska Gradjanska Banka, a három ezer frankos tételt a Srpska Zemaljska Banka adta el. Miután a vizsgálat megállapította, hogy az előbbinél fiktív frank eladás esete forog fenn, a pénzügyminiszter a Gradjanska Bankát kétszáz ezer dinár büntetés fizetésére és a valuta, valamint devizakereskedelem jogának megvonására ítélte.

A pénzügyminiszter ezzel kapcsolatban erőteljes intézkedéseket tett az ehhez hasonló üzérkedések megakadályozása végett.

Az SHS. kereskedők külföldi tartozása.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, febr. 23.

A pénzügyi bizottság plénuma ma délután ülést tartott, amelyen folytatták a tanácskozásokat a kereskedők külföldi tartozásainak elhalasztására vonatkozó kérdésben. Egyes bizottsági tagok a kormány erre vonatkozó törvényjavaslatát ajánlják elfogadásra. Mások véleménye szerint csak azon országokban fennálló tartozások fizetését kellene elhalasztani, amelyeknek a valutája jobb, mint a dinár. Miután a bizottság nem tudott megegyezésre jutni, a javaslatot szűkebbkörű bizottságnak adja ki. Az albizottság köteles három napon belül konkrét javaslatot terjeszteni a plénum elé.

Ítélet a vidovdani merénylet bűnpörében.

A merénylő halálbüntetést kapott.

— A „Torontól” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, febr. 23.

A régens elleni merénylet bűnpörében ma délután három óra öt percek oivasta fel a büntetőtanács emőke az ítéletet. A zsufolóság megtelt teremben lélekzetét visszafojtva hallgatta a közönség az elnök szavait.

Az ítélet szerint a büntető tanács Steity Spaszojét halálra, Csáki Lajost pedig husz évi fegyházra ítélte, miután a tárgyalás során kitünt, hogy tu-

lajdonképpen Csáki is részt vett a merénylet végrehajtásában.

Nikolity Száva és Pálkás Lajos négy-négy évi börtönt, Kovacsé- vity, Csopity, Filipovity, Trebinyác, Lazarevity, Miries, Marjanovity, Milojkovity volt kommunista képviselők, valamint Szalai Gyula, Stefanovity, Polacsék és Csolovity 2-2 évi börtönt kaptak. A többi vádlottakat mint ártatlanokat felmentette a bíróság.

A szkupstina ülése.

— A „Torontól” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, febr. 23.

A mai nemzetgyűlést délelőtt tizenegy órakor nyitja meg dr. Ribár házelnök. Napirend előtt Vasziy hadügyminiszter válaszol Lazity Vojiszlav földműves-párti képviselő interpellációjára a Szubotičán állomásozó 34. számú gyalogezred nem előírásos felszerelésére vonatkozólag. A miniszter válaszában azt mondta, hogy a hiányos felszerelés oka az, hogy az elmúlt évben két csoport ujoncot hívtak be hadiszolgálatra. Ezenkívül tartalékokat is vonultattak be a magyarországi események miatt. Ilyen nagyszámu legénység szükségletét lehetetlen volt a meglévő készletekből fedezni. Azonkívül a bevo-

ult tartalékokos legnagyobb része olyan hiányos öltözékben vonult be, hogy a szolgálati idő letelte után kincstári ruhában szabadsá- golták őket, miután más nem állott rendelkezésükre.

Az interpellációra adott válasz után a szkupstina folytatta az indemnitás vitáját. Brodán klerikális képviselő támadja a kormány pénzügyi politikáját és beszédje végkonkluzióján kijelenti, hogy az indemnitás ellen fog szavazni. Dr. Popovity földműves-párti képviselő szintén az indemnitás ellen beszél. Uzimovity képviselő felszó- lalása után a Házelnök az ülést be- rekeszti, anélkül, hogy szavazásra sor került volna.

TŐZSDE

Február 23

Beograd. Valuták: Dollár 78-95.

Devizák: London 350, Páris 7-30, Zürich 15-47, Berlin 0-38, Bukarest 0-62, Prága 1-45, Wien 1-28, Budapest 11-75.

Zürich. (Nyitás.) Berlin 235, New-York 510, Milano 2560, Prága 930, Budapest 72-5, Zagreb 157, Varsó 14, Wien 10.

Zürich. (Zárlat.) Berlin 241, New-York 510, London 2253.

Budapest. (Nyitás.) Napoleon 26650, Dollár 695, Lengyel márka 19, Márka 336, Lira 34-25, Osztrák korona 11-25, Rubel 50, Lei 523, Szokol 1256, Dinár 840, Osztrák korona 11.

Budapest. (Zárlat.) Valuták: Napoleon 2650, Font 3070, Szokol 1250, Dinár 845, Dollár 695, Fránk 6300, Lengyel márka 20-25, Lei 513, Lira 3440, Márka 340, Osztrák korona 11-75, Rubel 50-5.

Devizák: London 3075, Milano 475, Newyork 697-5, Páris 6350, Prága 1255, Wien 11-5, Zagreb 220, Zürich 13625, Berlin 332-5.

Draskovity merénylőjét felakasztják.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, febr. 23.

A minisztertanács, mely Ófelsége távolléte alatt a királyi hatalmat gyakorolja, a tegnapi ülésén Draskovity Milorad belügyminiszter gyilkosának, a halálraítelt Aliagity Alijának kegyelmi kérvényét tárgyalta. A minisztertanács a kérelmet elutasította s így a büntető tanács ítélete végrehajtható. Aliagityot a Horvátországban érvényes törvények alapján felakasztják. Az ítéletet hir szerint egy-két napon belül végrehaj- tják.

A likai dobrovoljacok telepítése.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, febr. 23.

Az agrárreformminiszter az összes vajdasági agrárreform-bizottságok főnökeit az elmúlt vasárnap Beogradba hívta és tanácskozásokat folytatott velük a Vajdaság agrárreformjának keresztülvitelére vonatkozólag. Ezen tanácskozáson megállapították, hogy a likai dobrovoljacok telepítése nem járt eredménnyel. Oroszlámos és környékén például 200 dobrovoljac közül csak 40 maradt a birtokán. A többiek földjüket eladták és végleg eltávoztak. Ezeket az elhagyott területeket olyan szerb embereknek fogják kiosztani, akik Magyarországon és Romániában laknak, de hajlandók itt letelepedni és az elhanyagolt földeket gondos megművelés által ismét termékennyé tenni.

Az olasz kormányválság.

A „Torontól” tudósítójának távirata.

Róma, febr. 23.

Del Nicola visszaadta a kabinet- alakításra vonatkozó megbízatását, miután nem biztosíthatta magának és kormányának Giolitti híveinek támogatását.

Az erdélyi választási harcok.

A „Torontól” tudósítójának távira

Bukarest, febr. 2.

Az erdélyi szászok és a kormány támogató liberális-párt között egyezség jött létre, amely szerint közösen fogják a választási harcot végigküzdeni. Az egyezség tizenegy mandátumot biztosít a szászok- nak.

Miért korlátozták a villanyvilágítást.

A polgármester nyilatkozata.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, febr. 23.

Tegnap számunkban megírtuk a villanygyári igazgatótól kapott információk alapján, hogy a beeskereki villammi kénytelen volt az áramszolgáltatást erősen redukálni, mert az üzem fenntartásához szükséges nyersolajanyag fogytán van. A világítási idő megrövidülésének okául azt írtuk, hogy a város nem ad megfelelő hitelt a nyersanyag beszerzési árának fedezésére s így, bár a városban elegendő nyersanyag kapható, mindamellett nem marad más hátra, mint beszüntetni a munkát.

Tegnap felkerestük Alexity Bogolyub polgármestert és kérdést intéztünk hozzá ebben az ügyben. A polgármester a villanyvilágítás korlátozásának indító okairól ezeket mondotta:

— A villanyvilágítás körüli zavart a nyersolaj hiánya okozta. Már régebben várunk anyagszállítást a villammi részére, a forgalmi akadályok miatt azonban ez a rendszerül hosszabb ideig késik. Remélem, hogy rövidesen, bármiképpen is megoldást találunk ebben a kérdésben s nem kerül arra a sor, hogy Beeskerek sötétségben maradjon.

Ami a város álláspontját illeti a hitel kiutalása ügyében, azt én soha meg nem tagadtam s meg sem tagadhatom. Amint megfelelő mennyiségű nyersolajhoz jutunk, azt mindenképpen megvesszük.

Megnyugtatóssal közöljük a polgármester szavait. Hisszük, hogy az áramszolgáltatás beszüntetésére nem fog sor kerülni.

Elmaradt a ljubljana-i találkozás

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, febr. 23.

Bukarestből jelentik: Pasity Nikola miniszterelnök és Ninesity Momesilló dr. külügyminiszter táviratot kapott Benestől, amelyben a csehszlovák miniszterelnök megemlíti, hogy országának sürgős ügyei miatt az olasz kormányváltással kapcsolatban Rómán át tervezett útját, kénytelen volt megváltoztatni. Így Párisból közvetlenül Prágába utazik s ezzel a ljubljana-i találkozás is elmarad.

Beograd, febr. 23.

Dr. Kalima Antal, a csehszlovák köztársaság beogradi követe ma délelőtt közölte Pasity helyettesével, Trifkovity Márk alkotmányozó miniszterrel, hogy a ljubljana-i tervezett tanácskozást Beogradban tartják meg. Pasity és Ninesity megérkezése után dr. Kalima Prágába utazik, hogy elkísérje Benest Beogradba. A konferencián, amelyet előreláthatólag március harmadikán vagy negyedikén tartanak meg, hír szerint Bratianski is részt vesz.

A francia-orosz közeledés.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Stockholm, febr. 23.

A francia kormány és az orosz szovjet közt tovább folynak a megkezdett pénzügyi tárgyalások.

A genuai konferencia.

Enyhült a francia-angol feszültség.

Magyarország előkészületei a genuai konferenciára.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Zürich, febr. 23.

A „Sekolo” értesülése szerint a genuai konferencia elhalasztása befejezett tény, sőt az ülés napját március huszonharmadikára már meg is állapították az entente vezetői.

Páris, febr. 23.

A genuai konferencián újra felvetik a dunai konföderáció kérdését. A magyar álláspontot ebben a kérdésben még nem ismerik.

Páris, febr. 23.

Poincaré az eddigi tervek szerint nem megy el Genuába, helyette Viviani lesz a francia delegáció vezetője.

Wien, febr. 23.

A Neue Freie Presse-nek jelentik Londonból:

Lloyd George és Poincaré Calaisban vagy Boulogneban találkozhatnak, Francia politikai körökben a két állam között mutatkozó feszültség enyhülésének tekintik a találkozást, amely a legközelebbi napokban meglesz.

Páris, febr. 23.

A Petit Parisien az angol és francia miniszterelnökök találkozásáról a következőket írja:

A találkozás alkalmával a két miniszterelnök azokról a kérdésekről fog tárgyalni, amelyeket a francia memorandum felvetett. Arra nézve állítólag már megegyezésre jutottak, hogy a genuai konferencián egyik békeszerződésről sem lesz szó, sem pedig a jóvátétel kérdéséről. A népszövetséget fogják megbízni ezeknek a problémáknak a

megvitatásával, amelyeket a genuai értekezlet nem akar letárgyalni. Arra nézve is megállapodtak, hogy a szovjet-megbízottak részvétele nem jelenti a szovjetnek de jure elismerését, mégis nyitva tartják annak a lehetőségét, hogy a szovjettel gazdaságilag megállapodjanak.

Budapest, febr. 23.

A pénzügyminisztériumban értekezletet tartottak, amelyen a genuai konferencián előterjesztendő anyag előkészítéséről tanácskoztak. Az értekezleten részt vettek az érdekképviseletek kiküldöttjei a gazdasági és pénzügyi élet vezetői. A tanácskozáson gróf Bethlen miniszterelnök elnökölt. Jelen voltak még: Bánffy, Kállay, Hegyes-halmi és Mayer miniszterek, Teleszky János volt pénzügyminiszter, aki a miniszterelnökön kívül szintén mint Magyarország egyik megbízottja elmegy Genuába.

Teleszky ismertette a kérdéseket, amelyekben állást kell foglalni. Az értekezleten felszóltak: Gróf Apponyi Albert, Chorin Ferenc, dr. Fenyő Miksa, a „Gogosz” igazgatója, Szerényi József báró, Ullmann Adolf báró a Hitelbank elnöke, dr. Popovits Sandor a magyar jegyintézet enöke, Krausz Simon, az Angol-Magyar Bank ügyvezető alelnöke.

Gróf Bethlen miniszterelnök kijelentette, hogy az elhangzott kívánásokat szakkbizottságoknak adják ki, amelyek részletesen kidolgozzák a genuai konferencia elé viendő kérdések anyagát.

A magyar politikából.

Budapest, febr. 23.

A kormány választási készülődéséről kiszivárgott hírek szerint titkos szavazás csak a városi kerületekben lesz, ellenben a községekben nyíltan szavaznak. A lajstromos szavazást, állítólag Budapesten sem léptetik életbe és a választásokat a fővárosban is a régi, kerületi beosztás alapján éjtik meg.

Budapest, febr. 23.

A szociáldemokrata-párt a választásokban való részvételét attól teszi függővé, hogy a kormány által kiadandó választójogi rendelet mennyiben juttatja a munkásságot választójoghoz.

Budapest, febr. 23.

Szeged város társadalmából alakult küldöttség felajánlta gróf Telekynek Szeged első választókerületének mandátumát. Gróf Teleky elfogadta a jelölését, megköszönte a bizalmat és kijelentette, hogy büszke a kitüntetésért, amelyben részesítik.

Budapest, fer. 23.

Hír szerint a kormány a Friedrich-féle rendelet eljítésével, rendeltileg a Klebersberg-féle javaslatot lépteti életbe.

Budapest, febr. 23.

A jövő heten megjelenik a választójogi rendelet. Azt a minisztertanácsot, amely a választójog kérdésében dönteni fog, csak szombaton tartják meg.

Vilmos meg akart szökn Hollandiából.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Newyork, febr. 23.

A „United Press” szenzációs tudósítást kapott Ris de Janeiróból. A tudósítás fényképmásolatban közli Vilmos volt német császár utlevélét. Az ex-császár titokban el akart menekülni Hollandiából, braziliai utlevelet szerzett, de az entente megtudta, közbelépett és megsemmisítette az utlevél érvényességét.

A Kemalisták kívánságai

A „Torontál” tudósítójának távirata.

London, febr. 23.

A „Morning Post” szerint a Párisba, Londonba és Rómába küldött Kemalista-misszió a következő kívánásokat terjesztette a szövetségesek elé: Anatólia megszállott részeinek és keleti Tráciának visszavonása, az entente csapatok távoztása Konstantinápolyból és a Dardanellák mellől, továbbá a nyugati Trácia autonómiájának helyreállítása, a szövetségesek ismerjék el az angorai kormány által megkötött szerződéseket és végül kéri Görögország kártérítési kötelezettségét is.

HIREK

Egy miniszterhelyettes nyugdíjaztatása. Beogradból jelentik. Politikai körökben beszélnek, hogy Jelity Szabót, a közlekedésügyi miniszter helyettesét nyugdíjaztatásra javasolták.

„A törvényszéki tisztviselők mozgalma” című cikkünkhöz kaptuk a következő helyreigazító sorokat: A bírósági tisztviselők és alkalmazottak egyesületének veliki beeskereki fiókja folyó hó 19-én tartott közgyűlésén a bírósági tisztviselőket érdeklő egyéb fontos kérdések tárgyalása során a következő határozatot hozta: Az egyesület felhívja az állami tisztviselők országos egyesületének veliki beeskereki fiókját, hogy az összes tisztviselők nevében hívja fel az illetékes körök figyelmét a rettenetes drágaságra, mely az utóbbi időben rohamosan emelkedett s folyton emelkedik úgy hogy majdnem lehetetlenné teszi a tisztviselők megélhetését s követelje az összes tisztviselők nevében, hogy léptetessék életbe rögtön a parlament által megszavazott fizetésemelés, mivel éppen a fizetésemelésre vonatkozó korábbi ígéreték voltak részben okai annak, hogy az összes közszükségleti cikkek árai rohamosan emelkedtek. Bonyítékul annak, hogy a tisztviselők követeléseit jogosak és igazságosak, a tisztviselők egyesületének megküldendő határozathoz mellékelte két kimutatás is, egy családos és egy nőtlen tisztviselő havi minimális szükségleteiről. A határozatban abszolute nem volt szó arról, hogy amennyiben kívánásaink nem teljesülnek, bárki is lemondana állásáról, ugyszintén nem volt meghatározva az a fix összeg sem, amelyet szükségleteink kielégítésére megfelelőnek tartanánk.

Kiss József-émlékünnepély. A Zsidó Nemzeti Egyesület a Chevraház dísztermében Kiss József-émlékünnepélyt rendez február 26-án délután hat órakor. A nagy magyar költőről dr. Borsodi Lajos emlékbeszédet mond. Wollak Gyuláné Kiss dalokat fog énekelni. Neumann Irma, Kiss Piroksa és Kardos Rozsi pedig verseket szavalnak.

Farsangi-est. A német Kulturbund beeskereki helycsoportja február 26-én este nyolc órai kezdettel a Kaszinóban táncos egybekötött farsangi-estet rendez. A műsört, amelyben a legjobb helybeli műkedvelők és a Bauernvereis zene- és énekkara is szerepel, a legnagyobb gonddal állította össze a rendezőség, úgy hogy a közönség minden esetre jól fogja magát érezni ezen az estén is, mint a Kulturbund összes eddigi mulatságain.

A kereskedők és gyárosok grémiuma ezennel meghívja t. tagjait a folyó hó 26-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a Lloyd-teremben megtartandó rendkívüli közgyűlésre. Napirend: a) Reiterálás megtett tevékenységekről a csehszlovák követelesei iránt. b) Jelentéstétel a folyó hó 12-én Belováron megtartott országos kongressuson hozott határozatról a kereskedők nagy megadóztatása miatt.

Vonatösszeütközés a régi állomáson. Tegnap éjjel könnyen végzettsé válható vonatösszeütközés történt Becskereken, a régi állomáson. Az éjféltájban az Elemér felől közlekedő tehervonat rossz váltóállítás következtében, tilos vágányra tévedt. A mozdonyvezető és kalauzok szerencsére még idejekorán észrevették a bajt s teljes erővel fékeztek. De még így sem állíthatták meg a vonatot, mely lassított sebességgel haladva, nekiment a síneken veszteglő tehervonatnak. Az utolsó három kocsi az összeütközés erejétől kiugrott a vágányokból és erősen megrongálódott. Emberéletben nem történt kár, sebesülések sem voltak. A forgalom a karamból következtében egy óráig szünetelt. A vizsgálat megindult annak a megállapítására, kit terhel a felelősség az összeütközésért.

Huszonöt éves szolgálati jubileum. Wehner János, a Bence Antal és fia cég főkönyvelője szombaton, február 25-én ünnepli meg szolgálati jubileumát. Huszonöt év óta dolgozik ugyanazon vállalatnál, ahol főnökei és a cég többi alkalmazottainak szeretetét és nagyrabesülését vívta ki magának lankadlan szorgalmával és kiváló tudásával. Ahogy értesültünk, a cég és munkásai máris készülődnek, hogy Wehner János jubileumát méltó keretek közt megünnepeljék.

Öngyilkos magyar festőművész. Budapestről táviratozza tudósítónk: Margittay Tihámér festőművész öngyilkossági kísérletet követett el. Halántékán akarta magát löni, de a golyó a koponyacsontól lecsúszott. Állapota nem életveszélyes. Szemét meg kellett volna operálni, de felt az operációtól, ezért követte el tettét.

Halálozás. Mettler János Turcska Topolja község jegyzője február hó 14-én elhunyt. Mettler egyike a vármegyében a legrégebben szolgáló közigazgatási tisztviselőnek és mintaképe volt a képzett, korrekt és ügybuzgó jegyzőknek. Neje, született Lasehó Katalin, Mária és Gyula gyermekei gyászolják.

Átutalások és csek-kiírások az összes kül- és belföldi piacokra, nevezetesen Bécs, Prága, Budapest és Berlinre legjutányosabban eszközölhetők — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a Nagybecskereki Takarékpénztárnál (Korona-szálló épület I. emelet. Telefonszám 16.) Ugyanott a fennálló devizarendelekek értelmében árnkvitelre vonatkozó valuta-biztosítások is nyújthatnak.

A „Süket“-asztaltársaság folyó hó 25-én este 8 órai kedettel egy farsangi jelmez-estélyt rendez a szegény gyermekek felruházása javára a Grósz-féle vendéglőben, melyre a nagyközönség kegyes pártfogását kéri a Vezetőség. — Jó italok és ételekről gondoskodva van. A zenét egy jó cigánybanda szolgáltatja. Belépti-díj nincsen.

Gazdák Biztosító Szövetkezete Sombor, keres megbízható, agilis üzletszerzőket és oktató felügyelőket. Javadalmazás: fixfizetés, uti-költségek megtérítése és magas jutalék. — Folyamodványok: „Gazdák Biztosító Szövetkezete igazgatósága Sombor” vagy „vezérképviselete Veliki Becskerek” címzendők.

Külföldi kifizetéseket és átutalásokat, valamint csek-beváltásokat legelőszobban közvetít a Nagybecskereki Népbank R.-T. (62. számú távbeszélő.)

Elfogtak egy notórius betörőt.

Nyolc éves kora óta lop. — Egy összedőlt ház volt a rejtkehelye. — Szerette a forralt bort és a leányokat. — Hat betörés egy hónap alatt. — Szerszámkészítés közben elcsípték.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskerek, febr. 23.

Nagystilű notórius betörőt fogott el a napokban a becskereki rendőrség. Szabó Józsefnek hívják, mindössze tizennyolc éves, de máris oly viharos és szegyeteljes multra tekinthet vissza, amit még a fegyházviselt megrögzött gonosztevők közül is csak kevesen éltek át. Szabó József szinte tipusa a romlott, semmirekellő suhanecoknak, akikből soha sem lesz más, mint börtöntöltelék és a társadalom nyüge. Saját bevallása szerint nyolc éves korában lopott először s tiz éves volt, amikor legelőször baja akadt a rendőrséggel. Az első leckét nemhogy megszívlelete volna, csak tovább járt a maga útján, mely végül a javítóintézetbe vezetett. Öt évet töltött a váci intézetben, de ezalatt az idő alatt sem parancsolható akaratainak, lopott, amikor alkalom adódott s elvitt mindent, ami keze ügyébe került. Ily előzmények után jutott vissza Becskerekre, 1920-ban mostoha-szüleihez. Alig időzött néhány napot otthonában, máris felébredt benne a vágy: megkárosítani valakit a saját hasznára. S elhatározását a vakmerőbbnél-vakmerőbb módon elkövetett lopások és betörések egész sorozata követte.

Szabó József kistermetű, szélesvállú alak, szürke katonaszerű posztóruhát visel. A rendőrség egyik irodájában ül és egykedvűen diktálja be tetteit a jegyzőkönyvbe. Arra a kérdésre, hogy miért tette, nagy busan ezt felelte: magam sem tudom, olyan a természetem. Aztán meg szeretem a bort meg a lányokat...

A suhanec ezután elmondotta, hogy becskereki szereplését a főutcai Jovánovity és társa cég kirablásával kezdte. Amikor is világos nappal, a déli záróra alatt, behatolt az üzletbe és onnan a leghallatlanabb bátorsággal százezer korona értékű ruhaszövetet vitt ki. A rendőrség azonban rövidesen elcsípte, az ügyészségi fogházba került, majd a büntető tanács elítélte két évi börtönre. Büntetésének kitöltése alatt sem maradt tétlenül, jóelőre elkészült újabb terveivel, hogy esetleges kiszabadulása esetén azonnal munkához foghasson. Legelőször is ellopta a fogház árnyékszékének egyik kulcsát s azzal végig próbálta csaknem valamennyi fogházajtót, hogy azokat is zárja-e. Egy szép napon aztán végleg elhatározta magát a szökésre. 1922 január 4-ike volt s a rabokat, köztük Szabót is a fogházörök kísérete mellett munkára vitték ki. Utközben furfangos módon megszökött s azóta jó időre nyoma veszett.

Szabó József a sikerült lógás után mostohaszüleinek vásártéri lakására ment, ahol levette a rabruhát és felvette régebbi polgári öltözetét. Másnap reggel kiment Muzslya községbe, felkereste régebbi buvóhelyét, a falu határában lévő összedült házat és estig ott rejtőzködött. A sötétben kimerészkedett az utcára és felkereste régi barátját és cimboráját, Kovách

Sándor vasúti napszámost és ennek anyját, Horváth Pálnét, akinek férje jelenleg a becskereki fogház vendége, — s akiknek annakidején a Jovánovitytól lopott árut eladta. Kováchék örömmel köszöntötték az olesó „szállítót”. Biztatták is, hogy csak hozzon bármilyen használható tárgyat, szívesen megfizetik.

Sabó még aznap este bejött Becskerekre és azonnal akcióba lépett. Este nyolc és kilenc óra között odalopódzott a törvényszéki palotának a Béga felé nyíló pinceajtójához és a fogház árnyékszékével felnyitotta azt. A pincén keresztül feljutott a második emeletre, ahol az ügyészség 96-os számú irodáját zárta ki. Itt magához vett egy munkakabátot, majd átment a főügyész szobájába, ahol egy doboz dőhányt vágott zsebre, majd a büntet raktárba látogatott el. Mikor a különféle ruhaneműeket összeszedte, felkapott még egy manlicher fegyvert s zsákmányával ugyanazon az uton visszament, amelyen jött.

A holmit előbb elvitte rejtkehelyére, majd átadta Horváthéknak, másnap pedig újra bejött a városba. Ez alkalommal egy újabb bravurost tett elszelt ki. Kirabolta azt az őrt, aki annakidején anynyiszor strázsált cellájának ajtaja előtt. Január 9-ike volt, este tizenegy óra, mikor Becskerekre ért. Egyenesen Popov Sztevan fogházörnek a Car Dusanova utcában lévő háza felé tartott. Elérve azt, átugrott a kerítésen és a ház udvari szobájának ablakát betörve, bemászott a lakásba. Gyorsan összeszedett mindent, ami a keze ügyébe került. A lopott tárgyakat elvitte Muzslyára és az ügyészségről elvitt ruhaneműekkel együtt eladta Horváthéknak.

Január 11-én este ismét berándult Becskerekre. Egyenesen a Pányi és Mersbacher-féle téglagyárba ment, behatolt a kovácsműhelybe, ahol betöréshez szükséges eszközöket keresett össze. Egy harapófogót, két nagy reszelőt, egy kalapácsot és két vésőt alkalmasnak talált céljainak s ezekkel felszerelve nézett körül a városba. Ugylátszik nem kedvezett semmiképpen az idő, mert csakhamar visszagyalogolt Muzslyára, rejtkehelyén összepakolta a még el nem adott tárgyakat és az ügyészségi fegyvert s biztosabb helyet keresett számukra. A lánzföldi országot mentén talált is egy alkalmas elhagyatott házat, ahol azokat elásta.

Legközelebbi betörését február másodikán követte el. Ez alkalommal Relling Péter cipész temesvári utcai üzletét fosztotta ki. A Pányi és Mersbacher cégtől elvitt szerszámokkal felnyitotta az ajtót s így jutott be a helyiségbe, ahonnan nagymennyiségű talpbört, fekete és sárga felsőbört és tizenhat pár kész cipőt vitt el.

Néhány napi szünet után újra betért egy kis manipulációra Becskerekre. A lopott tárgyakból befolyt pénzzel az egyik éjjeli mulatóba ment, ahol forralt bor mellett

uraskodott éjjelig. Onnan egy tomasováci-utcai füszerüzletet keresett fel. Az ablakon át behatolt az üzletbe, feltörte a pénzszekrényt és magához vette az ott talált pénzt, száznegyven dinárt. A csalódott betörő dühében egy cédulát irt szerb nyelven, latin betűkkel és azt az egyik állványra helyezte. A szöveg magyar fordítása így hangzik:

„Gondoskodjanak máskor, — szedjenek össze, — hogy több pénz legyen, mert ez nekem kevés.”

Még ezen az éjjelen elment a Stagel-schmidt-féle téglagyár műhelyébe is. És ez volt a veszte. A műhelyben különféle kulcsokat keresett össze, felélesztette a kályhában a tüzet, izzóvá tette a vasakat és szorgalmasan nekilátott a szerszámok javításához. Munkaközben azonban elaludt. Korán reggel az éjjeli őr észrevette, hogy valaki a műhelyben tartózkodik. Rendőrt hívtak elő, aki a suhanecot előállította a rendőrségen.

A rendőrségen Szabó József mindent részletesen bevallott. „Tudtam, hogy ez lesz a vége” — mondotta a kihallgatást vezető rendőrtisztviselőnek.

Szabó Józsefet és Horváthékat tegnap átvitték az ügyészség fogházába.

A kéményseprési díjak megállapítása.

— Saját tudósítónktól. —

Becskerek, febr. 23.

A városi közgyűlésről szóló tegnapi tudósításunkból szándékosan kihagytuk a kéményseprődíjak megállapításáról szóló közgyűlési határozatot, miután szándékunk volt a határozatot teljes egészében külön leközölni. Ugyanis a kéményseprési díjak és a seprés módoszatai és ideje miatt a kéményseprők és háztulajdonosok között állandó harcok folytak. Egyik-másik kerület kéményseprőmestere olyan díjakat követelt a felektől, amelyekről nyilvánvaló volt, hogy nem jár neki, miután teljesen önkényesen, a hatóság tudta nélkül állapította meg az árakat. Ezeket az anomáliákat most meg fogja szüntetni a közgyűlés határozata, amely így szól:

Tekintettel arra, hogy a kéményseprők az érvényben lévő kéményseprési díjakból nem képesek munkásaikat eltartani, továbbá figyelembe véve, hogy a vármegye 17099-602-1920. számú határozatával a kéményseprési díjakat szintén felemelte, a városi tanács javasolja a városi képviselőtestületnek, hogy Veliki Becskerek városban a következő díjakat állapítsa meg:

1. Földszintes házakban minden kéményért évi 6 dinár.
2. Egyemeletes házban minden kéményért évi 7 dinár 50 para.
3. Kéteemeletes házban minden kéményért évi 9 dinár.
4. Kéménykiegészítés földszintes házban 1 dinár 50 para.
5. Kéménykiegészítés minden emeletért további 50 para.
6. Tűzhelytisztítás, ahol egy sütő van, egyszeri tisztítás 75 para.
7. Tűzhelytisztítás, ahol két sütő van, egyszeri tisztítás 1 dinár.
8. Tűzhelytisztítás, ahol három sütő van, egyszeri tisztítás 1 dinár 25 para.
9. Tűzhelytisztítás kórházakban,

kávéházakban és ott, ahol nagyobb üz helyeket használnak 2 dinár.

10. Egyszeri kályhatisztítás és és összeállítás 75 para.

11. Egyszeri vaskályhatisztítás kisebb esővekkal 75 para.

12. Egyszeri vaskályhatisztítás nagyobb esővekkal 1 dinár.

13. Új kémény megvizsgálása és kipróbálása 2 dinár.

14. Kéménytisztítás gyárakban és malmokban minden folyómétertől 6 dinár.

15. Kültelken, pusztákon és szálásokon 5 kilométernyire a város-tól 100 százalékkal, 5-10 kilométerig 200 százalékkal, 10 kilométeren túl 300 százalékkal emelendők fenti díjak.

Az 1., 2. és 3. pont alatt jelzett munkákat kötelesek a kéményseprők havonként elvégezni. Ahol a kéménytisztítás tizenhárom naponként szükséges, ott a megállapított díjak kétszerese, ahol pedig hetenként tisztítatnak a kémények, ott a díjak négyszerese számítható.

A városi kéményseprők szabályrendeletének 7. szakasza szerint fenti árjegyzék 4-14. pontjaiban meghatározott munkákat a kéményseprők csak akkor végeztetik, ha a felek erre felkérnek.

A közönség ebben a határozatban teljes és pontos tájékozást nyer, melyek az igényei a kéményseprőkkel szemben és melyek a kötelezettségei a fizetendő díjak tekintetében.

Választójogi reform Angliában.

A „Torontoi” tudósítójának távirata.

London, febr. 23.

Chamberlain az alsóházban kijelentette, hogy a háború folytán szükségessé vált a választójogi reform. A törvényjavaslat, amelyet a Ház elé terjesztette, a kommunista vagy anarchista propaganda irányuló kísérletet tíz évig terjedhető fogsággal bünteti.

Hat évi börtön — mert a háború ellen írt.

A „Torontoi” tudósítójának távirata.

Paris, febr. 23.

A párisi törvényszék szerdán szabadlábra helyezte Meunier képviselőt és barátját, de Ravich asszonyt. Mindkettőjüket meg a háború idején tartóztatták le, miután azzal vádolták őket, hogy az ellenséggel összeköttetést tartanak fenn. Meunier radikális szocialista képviselő és a „La Vérité” című ellenzéki lapot szerkesztette amely állandóan és heves hangon támadta Clemenceau háborús politikáját.

Ausztria és a kiséntente.

A „Torontoi” tudósítójának távirata.

Wien, febr. 23.

A „Daily News” szerint Benes cseh miniszterelnök nemrégiben úgy nyilatkozott, hogy Ausztria is belép a kiséntentébe. A Neue Freie Presse most hosszabb cikkben foglalkozik a Daily News hírével és kétségbe vonja, hogy Benes ilyen nyilatkozatot tett volna, miután Ausztriában sohasem foglalkoztak azzal a gondolattal, hogy Ausztria a kiséntentébe lép.

A német állam költségvetése.

A „Torontoi” tudósítójának távirata.

Berlin, febr. 23.

A német birodalmi gyűlés megkezdte az 1922. évi állami költségvetés második olvasását. A német nemzeti párt és néppárt felvetette a birodalmi elnök megválasztásának kérdését.

Beran képviselő visszamegy Csehországba.

A „Torontoi” tudósítójának távirata.

Wien, febr. 23.

Beran cseh képviselő, aki a búzabomba-affér után elmenekült Csehországból, tegnap az itteni nemzeti szocialisták gyűlésén kijelentette, hogy hazamegy, bár tisztában van azzal, hogy egyenesen a börtönbe vándorol. A német népek — mondotta Beran — szüksége van martirokra, hogy eszméikre ábredjen és elnyomói ellen forduljan.

Reichl nagynémet képviselő azt hangoztatta, hogy a németeknek minden előkészület meg kell tenni a nemzeti forradalomra.

A portugál forradalom.

A „Torontoi” tudósítójának távirata.

London, febr. 23.

Lisszabonból jelentik: Az ideiglenes kormány intézkedéseinek sikerült meghusítani a monarchista államcsínyt. Lisszabonban teljes a nyugalom. A kormány és a köztársasági elnök még a Carcan-erődben vannak, ahova elmenekültek.

A kiadóhivatal telefonja .. 21

A szerkesztőség telefonja 281.

tavaszi kalapok

érkeztek, csupa különleges modell! Bluzok, ruhák állandóan raktáron Alakításokat vállalok! ASZLÁNYI JULIA kalap- és nődivat-szalonya, Nemanjina ul. 7, Tunner-ház.

Meghívó

az Első Bánáti Makaroni és Tésztagyár Rt. f. évi március hó 8-án délután 3 óraker a Heller-műmalom r-t. vásártéri irodájában a következő napirenddel megtartandó alakuló közgyűlésére.

- 1. Közgyűlési elnök ad hoc választása. 2. Jegyzőkönyvhitelítők választása és jegyzőkönyvvezető kijelölése. 3. Az alapítók jelentése a részvénytőke biztosításáról. 4. Az alapszabályok ismertetése és végleges megállapítása. 5. Határozathozatal a vállalat megalakulására vonatkozólag. 6. Az igazgatóság kinevezése az alapítók részéről 3 évi időtartamra. 7. Felügyelő-bizottság megválasztása 1 évre. 8. Felmentvény megadása az alapítók-nak a befizetett 40%-ra vonatkozólag. 9. A társaságnak a Heller-műmalom r-t-al szembeni jogviszonyának és szerződésének ismertetése és jóváhagyása. 10. A még hátralékos 60% alapítók befizetési határidejének megállapítása. 11. Esetleges indítványok.

Az alapítók.

Torontali Agrárbank Részvénytársaság.

Meghívó.

A „Torontoi Agrárbank Részvénytársaság” folyó évi március hó 12-én délelőtt 11 óraker az intézet helyiségében tartja

XIII. évi rendes közgyűlést

amelyre az intézet részvényesei tisztelettel meghívattak.

Közgyűlési tárgyak:

- 1. A jegyzőkönyvvezetőnek és két jegyzőkönyvhitelítőknek kijelölése. 2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése, az 1921. évi zárszámadás előterjesztése és a tiszta nyereség hováfordítása iránti határozathozatal, az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása. 3. A felügyelő-bizottság kiegészítése. 4. A választmány kiegészítése. 5. Veliki Becekerek, 1922. évi február hó 23-án.

Az igazgatóság.

13. §. Szavazati joggal csak az a részvényes rendelkezik, ki részvényeit szelvényivel együtt legkésőbb 8 nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztárára elismervény ellenében letétbe helyezte.

A Chevra Kadisa elnökségétől, Vel. Becekerek.

Meghívó.

A veliki becekereki Chevra Kadisa (Szentegylet) március 7-én délután 4 óraker tartja

rendes évi közgyűlését,

melyre az összes tagok ezuton is tisztelettel meghívattak.

Napirend:

- 1. Jegyzőkönyvhitelítés. 2. Az elnökség évi jelentése az 1921. évről. 3. Zárószámadások és vagyonkimutatás 1921. évről és a felmentvény megadása. 4. A választmány javaslata az összes díjak felemelése tárgyában. 5. Költségvetés 1922-re. 6. Egy előjáró választása. 7. Indítványok. 8. Új tagok unnepléyes felvétele. Aki tagoknak belépni óhajtának, sziveskedjenek az előjáróságnál ezen kívánságukat bejelenteni.

A közgyűlés után a templomban a szokásos ünnepi istentisztelet fog megtartatni.

Veliki Becekerek, 1922 február 20.

Az elnökség:

Büchler Hugo, Titkár. Temmer Sándor, elnök.

Vel. Torak község előjáróságától. 1210-921. sz. 272

Árlejtési hirdetmény.

Vel Torak község egy a Béga-esatorna tőlésén a 60+463 km.-nél leendő ateresznek létesítésére viz-jogi engedélyt nyert. Eme mű költségeire 56.320 K 01 fillér irányoztatott elő. A munkálat végrehajtásának biztosítása céljából 1922. évi március hó 30-án délelőtt 10 óraker a község házában írás- és szóbeli versenytárgyalás fog tartatni. A munkálat azonnal megkezdendő és f. é. június 1-ig teljesen befejezendő és átadandó. Az ajánlat kapcsán a fenti költségösszeg 5%-a készpénzben, vagy óvadékképes papirokban a közs. pénztárba befizetendő. Vállalkozó az építési összeget csupán a Hidrotechni-ki Odeljak részéről történt felül-vizsgálat után kapja meg egy ösz-szegben a községi pénztárból. A beérkezett írás- vagy szóbeli ajánlatok felett a képviselőtestület hatá-roz. A terv, költségvetés és egyéb feltételek a hivatalos órák alatt a községi jegyzői irodában betekint-hetők.

Vel. Torak, 1922 február 10.

Kern Ervin s. k., Jorga Jovan s. k., jegyző. bíró.

A Cukorgyár Rt. Veliki Becekerek,

amely megvette a Lukács és Társai Rt. szeszgyárát Veliki Becekereken,

felszólítja a Lukács és Társai Rt. szeszgyára összes hitelezőit, hogy

követelésüket dr. Jakšić Zsarko és dr. Pavlović Gyoka ügyvédek

Veliki Becekerek irodájában 1922.

évi március hó 15-ig jelentsék be.

Később beérkező bejelentéseket

figyelembe nem vehetünk.

Cukorgyár Rt. Veliki Becekerek.

Nagy raktár:

Kötőpamut harlynyáknak „Aida” jegyzvel Congo d'oro és C+B, Horgoló fonalak C+1 és C+B jegyzvel, Varrócérna 4 0 és 1000 jard. Lencérna cipészek és nyergesek részére. Zsebkendők „Derna”, valamint más rövid-árak. — Nagyban eladás. — Igen előnyös árak.

Jovan T Janković Co. Beograd,

Petar király ut sarok és Zmaj Nocaia sja.

Eladó 4 járatu gőzmalom

Bezdán községben (a zombori kongó-ut mellett) 110 lóerős Gasze-féle, 1913-ban készült gőzgéppel, lakóház és gazdasági épületekkel bővebbet.

Bosnyák Ferenc malomtulajdonos, Bezdán.

ELADÓ

márványasztalok székekkel, kávé-házak részére keményfasztalok, tonetszékek, konzumtűkör, üvegezett állvány és pult, Gimnazijaska ul 15. sz. 2

A Lenanova ul. 2. sz. ház azonnal eladó.

mész- és cement-

szükségletét idejében fedezni akarja, már most megrendelheti kisebb mennyiségben vagy vagon-tételben. Mész direkt az égetőkömencéből érkezik. STEIN IGNÁC Debeljacsa. Telefonsz 20.

Eladó

más vállalkozás miatt DONAUER JENŐ starakanizsai cég nagyfor-galmu fűszer, festék, mész, ce-ment, fa, faszen angró és detail üzlete hazzal együtt. — Továbbá jóforgalmu mész, festék, cement, kovacszen detail üzlete Suboticán, Skadarska ul. 4. nagy raktárral. Stara Kanizsán levő emeletes modern nagy háza, piactéren négy üzlethelyiséggel, mely közül kettő azonnal átvehető. — Csakis töke-erős, komoly vevőkkel tárgyalok és csakis személyesen St. Kanizsán.

SENTAN és vidékén HIRDE-TÉSEKET a „TORONTAL” részére felvesz

IFJ. DÉNES JÓZSEF, Senta.

Kiadja Pleitz Fer. Pál.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Veliki Becekerek.